

Metodický výklad Centrálného koordinačného orgánu k Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 4.10

Metodický výklad k problematike konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní

Dotknutá časť Systému riadenia: Časť 4.2.3. bod 74, 75 a 76 – postup RO pri identifikovaní nedodržania princípov a postupov verejného obstarávania (ďalej len „VO“), resp. porušenie pravidiel stanovených v legislatíve SR a EÚ, keď RO postupuje v zmysle Metodického pokynu CKO č. 11 k určovaniu výšky vrátenia poskytnutého príspevku alebo jeho časti pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania (ďalej len „MP CKO č. 11“).

Dotknutá časť MP CKO č. 11: Príloha. Porušenie č. 21 Konflikt záujmov – „Konflikt záujmov na strane verejného obstarávateľa/prijímateľa bol preukázaný zodpovedným súdnym alebo úradným orgánom“¹⁰

¹⁰ Úradný orgán – (pozn. bude definovaný po výsledku spolupráce s CKÚ OLAF a Pracovnej skupiny pre spoluprácu v oblasti VO na ÚVO. Zároveň bude spresnený postup RO pri identifikácii konfliktu záujmov a jeho ďalších krokov pri určovaní korekcie pri tomto type porušenia.)

Znenie výkladu:

V zmysle uvedenej poznámky pod čiarou č. 10, tento metodický výklad CKO bližšie definuje nasledovné oblasti:

- 1) definovanie pojmu „konflikt záujmov“ a jeho nadväzanie na kontrolu verejného obstarávania,
- 2) identifikovanie pojmu „úradný orgán“, ktorý bude preukazovať konflikt záujmov zistený počas kontroly dokumentácie VO zo strany RO, CO, OA, prípadne iného kontrolného orgánu, ako aj z iných skutočností, ktoré vedú k podozreniu, že v rámci daného VO existuje konflikt záujmov,
- 3) spresnenie postupov RO pri identifikácii konfliktu záujmov pri kontrole VO a jeho ďalších krokov pri určovaní finančnej opravy za tento typ porušenia,
- 4) informovanie RO o dokumentoch nápomocných pri odhaľovaní konfliktu záujmov a o preventívnych nástrojoch na zmiernenie rizík takýchto situácií.

Vymedzenia pôsobnosti výkladu:

V podmienkach VO je možné konflikt záujmov identifikovať ako konflikt medzi záujmami:

- a) verejného obstarávateľa/obstarávateľa/osoby podľa §7/tretieho subjektu zabezpečujúceho proces VO pre predchádzajúce subjekty (ďalej len „obstarávateľ“) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) a osoby vykonávajúcej administratívnu kontrolu na úrovni RO, CO, OA, prípadne iného kontrolného orgánu,
- b) obstarávateľa a uchádzača/záujemcu, a primerane aj na obstarávateľa a subdodávateľa, ak je obstarávateľovi subdodávateľ známy už v procese verejného obstarávania (prípady podľa § 28 ods. 1, písm. k v spojení s § 32 ods. 3 písm. b) zákona o VO; konflikt záujmov sa nevzťahuje na situáciu podľa § 32 ods. 9 zákona o VO),
- c) uchádzača/záujemcu a osoby vykonávajúcej administratívnu kontrolu na úrovni RO, CO, OA, prípadne iného kontrolného orgánu

d) obstarávateľ, uchádzača/záujemcu a riadiacimi zamestnancami na úrovni RO.

Tento metodický výklad sa vzťahuje výlučne na situáciu uvedenú v písm. b), t.j. na úroveň vzťahu obstarávateľ – uchádzač/záujemca, resp. obstarávateľ – subdodávateľ, ak je obstarávateľovi subdodávateľ známy.

V prípadoch konfliktu záujmov uvedených v písm. a),c) a d) sa jedná o situácie, ktoré môžu vzniknúť pri administratívnej kontrole VO zo strany RO, CO, OA, prípadne iného kontrolného orgánu. Zákaz konfliktu záujmov pre zamestnancov vykonávajúcich administratívnu kontrolu vyplýva z čl. 57 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002. Zároveň podľa § 1 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je nestrannosť základným princípom štátnej služby, čo je následne doplnené v rámci základných povinností štátneho zamestnanca podľa § 60 a nasl. tohto zákona. Tieto princípy a povinnosti by mali byť zároveň primerane uplatňované aj na osoby, ktoré nie sú štátnymi zamestnancami, avšak tiež vykonávajú administratívnu kontrolu VO. Z uvedeného vyplýva, že každý RO, CO, OA, prípadne iný kontrolný orgán, by mal mať svojimi internými predpismi upravenú oblasť konfliktu záujmov v oblasti výkonu administratívnej kontroly, ako aj následných postupov pri jeho identifikácii, pričom zákaz konfliktu záujmov je povinný tiež upraviť v pracovnej zmluve, resp. v inom obdobnom záväznom dokumente upravujúcom práva a povinnosti zamestnancov.

Tento metodický výklad sa nevzťahuje na prípady horizontálnych dohôd medzi záujemcami/uchádzačmi v procese VO (kartelové dohody, kolúzne správanie), ktoré možno chápať ako porušenie zákona č. 136/2001 Z. z. ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“). Bez ohľadu na uvedené, v prípadoch, kedy preskúmanie konfliktu záujmov (t.j. možnej vertikálnej dohody) naznačuje, že mohlo dôjsť súčasne aj ku kartelovej dohode (t.j. horizontálnej dohode), t.j. mohlo dôjsť k porušeniu zákona o ochrane hospodárskej súťaže, je RO povinný spolupracovať s Protimonopolným úradom SR.

Tento metodický výklad sa vzťahuje v rovnakej miere aj na sprostredkovateľské orgány pod riadiacim orgánom, a to v prípadoch keď im kompetencia kontroly VO a určovania finančných opráv bola zo strany RO delegovaná.

1. Definovanie konfliktu záujmov

1. ZVO nedefinuje pojem „konflikt záujmov“, rovnako neobsahuje jeho presné vymedzenie. Problematiky konfliktu záujmov sa čiastočne dotýkajú § 40, § 100, § 111d (8) ZVO, najmä v spojení s vylúčením zaujatosti a konfliktu záujmov členov komisie na vyhodnotenie ponúk alebo členov rady ÚVO.
2. Podľa článku 24 smernice č. 2014/24/EÚ zo dňa 26. 02. 2014 „Členské štáty zabezpečia, aby verejní obstarávatelia prijali vhodné opatrenia na účinné predchádzanie konfliktom záujmov, ktoré vznikajú pri vykonávaní postupov obstarávania, ako aj ich identifikáciu a nápravu, aby sa zabránilo akémukoľvek narušeniu hospodárskej súťaže a aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie so všetkými hospodárskymi subjektmi.“

3. V súlade s uvedeným článkom smernice je možné konflikt záujmov definovať nasledovne: **Pojem konfliktu záujmov zahŕňa prinajmenšom každú situáciu, keď osoby na strane obstarávateľa alebo poskytovateľa obstarávacích služieb konajúceho v mene obstarávateľa, ktorí sú zapojení do vykonávania postupu obstarávania alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu (bez nutnosti ich zapojenia), majú priamo alebo nepriamo finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem, ktorý možno vnímať ako ohrozenie ich nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným postupom VO.**
4. Finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem (t.j. záujem odporujúci verejnému záujmu), ktorý možno vnímať ako ohrozenie nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným postupom VO, sa týka najmä:
- a) zamestnancov obstarávateľa, uchádzača/záujemcu, a inej fyzickej alebo právnickej osoby oprávnenej na dodanie tovaru, vykonanie stavebných prác alebo služieb (ďalej len „subdodávateľ“¹), ktorí sa podieľajú na realizácii VO²,
  - b) iných fyzických alebo právnických osôb, ktoré pre obstarávateľa, uchádzača/záujemcu, subdodávateľa vykonávajú úlohy na základe iného ako pracovnoprávneho vzťahu, ktorí sa podieľajú na realizácii VO,
  - c) štatutárneho orgánu/členov štatutárneho orgánu a členov orgánov obstarávateľa, uchádzača/záujemcu a subdodávateľa, ktorí sa podieľajú na realizácii VO,
  - d) iných osôb, u ktorých existuje predpoklad, že môžu ovplyvniť výsledok VO bez toho, aby sa nevyhnutne podieľali na jeho realizácii,
ďalej len „zainteresované osoby“.
5. Z uvedeného vyplýva, že ak je ohrozená alebo narušená nestranná a objektívna realizácia VO, ktorej následkom môže byť narušenie čestnej hospodárskej súťaže alebo ohrozenie zásady rovnakého zaobchádzania so všetkými uchádzačmi/záujemcami ide o stav, **ktorý je v rozpore so základnými princípmi VO podľa § 9 ods. 3 ZVO.**
6. Z pohľadu povinností obstarávateľa voči ZVO, tento je pri zadávaní zákaziek povinný rešpektovať základné právne zásady Európskej únie zakotvené v ustanovení § 9 ods. 3 ZVO, ktoré je povinný uplatňovať počas celého procesu VO. Obstarávateľ je tak povinný dodržiavať princíp rovnakého zaobchádzania s uchádzačmi/záujemcami a nediskriminácie. Z tejto zásady rovnako vyplýva povinnosť transparentnosti, ktorá má zabezpečiť možnosť overiť, či bola zásada rovnosti zaobchádzania rešpektovaná. Cieľom princípu rovnosti zaobchádzania s uchádzačmi/záujemcami je napomôcť rozvoju zdravej a skutočnej hospodárskej súťaže medzi subjektmi, ktoré sa zúčastňujú VO a vyplýva z nej požiadavka, aby každý uchádzač/záujemca mal rovnaké možnosti pri vypracovaní ponuky, ktoré sa preto musia posudzovať za rovnakých podmienok pre všetkých záujemcov/uchádzačov. Transparentnosť procesu VO je nielen podmienkou existencie účinnej konkurencie medzi dodávateľmi, ale aj predpokladom účelného vynakladania verejných prostriedkov. V rozpore s touto zásadou, a teda aj v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, je akékoľvek konanie obstarávateľa, ktoré by robilo VO nečitateľné, nekontrolovateľné alebo menej kontrolovateľné. Cieľom princípu transparentnosti, ktorý dopĺňa princíp rovnakého zaobchádzania, je zabrániť riziku uprednostňovania určitých uchádzačov/záujemcov a svojvoľného prístupu obstarávateľa. Okrem iného z týchto princípov

¹ Pozn.: pre účely tohto výkladu sa konflikt záujmov vzťahuje na úroveň posudzovania vzťahu obstarávateľ uchádzač/záujemca, a primerane aj na obstarávateľa a subdodávateľa, ak je obstarávateľovi subdodávateľ už v procese verejného obstarávania známy (prípady podľa § 28 ods. 1, písm. k v spojení s § 32 ods. 3 písm. b) zákona o VO .

² Pojem „realizácia VO“ je chápaný ako moment od začiatku prípravy dokumentácie k VO (napr. súťažné podklady, návrh oznámenia o vyhlásení VO) až po dobu ukončenia realizácie aktivít projektu. V prípade rámcových zmlúv sa tento pojem vzťahuje aj na proces opätovného otvárania súťaže.

vyplýva, že jednotliví uchádzači/záujemcovia, sa musia s ohľadom na dostupné informácie o zadávaní zákazky nachádzať vzájomne v rovnako priaznivej situácii, a to tak v čase vypracovania ponuky, ako aj v čase hodnotenia ich žiadostí o účasť či ponúk obstarávateľom.

7. Nakoľko posudzovanie konfliktu záujmov bude v rámci kontroly VO spojené s procesom určovania finančných opráv, resp. s dôsledkom vylúčenia dotknutého VO z financovania v plnom rozsahu, je pri každom takomto prípade potrebné individuálne posúdiť, či predmetný identifikovaný konflikt záujmov mal, alebo mohol mať vplyv na výsledok VO.

2. Identifikovanie „úradného orgánu“

1. Usmernenie o určení finančných opráv, ktoré je potrebné uplatňovať na výdavky financované Európskou úniou v rámci zdieľaného hospodárenia pri nedodržaní pravidiel VO, ktoré tvorí prílohu Rozhodnutia EK č. C(2013) 9527 zo dňa 19.12.2013 o stanovení a schválení usmernení o určení finančných opráv, ktoré má Komisia uplatňovať na výdavky financované EÚ v rámci zdieľaného hospodárenia pri nedodržaní pravidiel VO, zahŕňa porušenie č. 21 Konflikt záujmov s nasledujúcim popisom: „Príslušný súdny alebo úradný orgán zistil konflikt záujmu buď na strane príjemcu príspevku vyplateného Úniou, alebo na strane verejného obstarávateľa.“ Metodický pokyn CKO č. 5 zohľadňuje toto usmernenie, pričom rovnako definuje aj predmetné porušenie konfliktu záujmov ako „Konflikt záujmov medzi verejným obstarávateľom/prijímateľom a uchádzačom alebo záujemcom preukázaný zodpovedným súdnym alebo úradným orgánom“.
2. Nakoľko samotný predpis EK nedefinuje ani nešpecifikuje bližšie pojem „úradný orgán“, je nevyhnutné na národnej úrovni určiť tento orgán. Na základe uvedeného **bolo určené, že týmto orgánom je ÚVO³ okrem výnimiek uvedených v ods. 4 tejto kapitoly, v rámci ktorých je týmto orgánom RO.**
3. Z uvedeného vyplýva, že ÚVO vykonáva kontrolu postupu zadávania zákaziek vo vzťahu k dodržiavaniu ustanovení ZVO zo strany obstarávateľa. Vzhľadom na skutočnosť, že oblasť konfliktu záujmov sa týka oblasti postupov zadávania zákaziek cez VO a jedná sa o situáciu, ktorá je v rozpore so základnými princípmi VO podľa § 9 ods. 3 ZVO, kontrola ÚVO by mala v sebe zahŕňať aj kontrolu tohto typu nedostatku.
4. Zároveň sa určuje nasledovná výnimka, podľa ktorej **je v nižšie uvedených prípadoch „úradným orgánom“ RO a nie ÚVO.** Ide o nasledovné prípady:
  - v prípade zistenia týkajúceho sa zákazky podľa § 9 ods. 9 ZVO; ak bolo v rámci kontroly tejto zákazky identifikované zároveň porušenie postupu pri jej zadávaní v nadväznosti na

³ Pri tomto postupe sa vychádzalo z nasledovných skutočností:

- podľa § 9 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní pri zadávaní zákaziek sa musí uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti,
- podľa § 112 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní ÚVO vykonáva dohľad nad VO,
- podľa § 137 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní ÚVO vykonáva dohľad nad dodržiavaním povinností obstarávateľa, podľa § 137 ods. 2 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní ÚVO v rámci dohľadu nad dodržiavaním povinností verejného obstarávateľa vykonáva kontrolu postupu zadávania zákaziek, t. j. skúma zákonnosť jeho úkonov s cieľom zaistiť transparentnosť zadávania zákaziek a dodržiavanie zásad rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie záujemcov alebo uchádzačov pri dodržaní princípu hospodárnosti a efektívnosti,
- podľa § 146 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní sa kontrolou zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami tohto zákona.

finančné limity (t.j. obstarávateľ mal postupovať iným spôsobom, napr. ako pri podlimitných zákazkách), nemá takéto zistenie vplyv na určenie úradného orgánu a RO ostáva úradným orgánom vo vzťahu k tejto zákazke

- v prípade zistenia auditu EK/EDA týkajúceho sa konfliktu záujmov (pozn. uvedené nevylučuje podnet na výkon kontroly ÚVO v prípade postupu podľa § 27a zákona o pomoci a podpore),
- v prípade zistení v rámci administratívnej kontroly VO pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom, okrem prípadov, keď RO zašle VO na kontrolu ÚVO).

3. Postup RO pri identifikovaní konfliktu záujmov

S ohľadom na vyššie uvedené, RO v prípade, že v rámci administratívnej kontroly VO identifikuje v predmetnom VO možný konflikt záujmov, požiada ÚVO o vykonanie kontroly VO podľa § 146 a nasl. zákona o verejnom obstarávaní. Rovnaký postup sa vzťahuje na situáciu, že o podozrení z konfliktu záujmov sa RO dozvedel na základe činnosti iného kontrolného orgánu (napr. OA, CO, NKÚ). RO je taktiež oprávnený vykonať súčasne aj kontrolu na mieste.

Vzhľadom na výnimky z definovania úradného orgánu uvedené v druhej časti tohto výkladu, uvedený postup sa nevzťahuje na kontrolu RO vo fáze pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom. V týchto prípadoch (kontrola pred podpisom zmluvy) je RO oprávnený vydať záver z administratívnej kontroly identifikujúci konflikt záujmov a následné vylúčenie VO zo spolufinancovania aj bez vykonania kontroly ÚVO.

Rovnako sa tento postup nevzťahuje na prípady zistení auditu EK/EDA a zistení týkajúcich sa zákaziek podľa § 9 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní. Aj v týchto prípadoch však RO pri definovaní záverov svojej kontroly vychádza z definície konfliktu záujmov a jeho previazania na postupy zadávania zákaziek uvedené v druhej časti tohto výkladu, vrátane riadneho identifikovania rozhodných skutočností a identifikácie dôkazov.

Zdôrazňuje sa, že aj pri uplatňovaní uvedených výnimiek v prípadoch určovania finančných opráv podľa bodu 76 kap. 4.2.3 Systému riadenia ŠF a KF na PO 2007 -2013 je RO povinný postupovať v zmysle § 27a zák. č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov (s výnimkou prípadov kontroly VO pred úhradou výdavkov zo strany RO prijímateľovi).

Pri spolupráci RO s ÚVO postupujú obidva subjekty v zmysle postupov a pravidiel uvedených v platnej Dohode o spolupráci s ÚVO. Pre uľahčenie spolupráce RO vo svojom podaní identifikuje všetky skutočnosti, ktoré ho vedú k podozreniu, že v rámci daného VO existuje konflikt záujmov. Tieto skutočnosti v jednotlivých prípadoch doloží získaným alebo identifikovaným dôkazným materiálom.

RO následne postupuje podľa výsledku kontroly ÚVO. Pokiaľ ÚVO v rámci zistení kontroly identifikovalo a preukázalo konflikt záujmov spočívajúci v porušení princípov VO definovaných v § 9 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, pričom toto porušenie definuje ÚVO ako také, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok VO, RO postupuje podľa bodov 75 alebo 76 časti 4.2.3. Systému riadenia ŠF a KF na PO 2007 - 2013. Pri určovaní výšky finančnej opravy pritom vychádza z prílohy MP CKO č. 11. Pokiaľ kontrola ÚVO identifikovala aj iné porušenia zákona o verejnom obstarávaní, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO, RO zahrnie aj tieto zistenia do záverov záznamu z vykonania administratívnej kontroly VO.

V prípadoch, kedy správanie v rámci konfliktu záujmov naznačuje, že mohol byť spáchaný trestný čin, napr. machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe (§266 Trestného zákona), trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa (§ 326 Trestného zákona), trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností (§ 261 Trestného zákona) alebo trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku (§ 237 Trestného zákona), je RO povinný túto skutočnosť oznámiť príslušnému útvaru policajného zboru a spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní.

4. Podporné dokumenty objasňujúce oblasť konfliktu záujmov

Pre uľahčenie orientácie RO pri výkone svojej kontroly možného konfliktu záujmov v oblasti VO vypracovala EK metodický dokument – praktickú príručku. Dokument z názvom „*Identifikácia konfliktu záujmov pri postupoch verejného obstarávania v rámci štrukturálnych opatrení – praktická príručka pre riadiacich pracovníkov*“ (ďalej len „Príručka EK“) vypracovaná skupinou expertov z členských štátov koordinovanou s podporou úradu OLAF, poskytuje odporúčania pre pracovníkov na identifikáciu a riešenie konfliktov záujmov pri VO. Zahŕňa všetky typy VO bez ohľadu na ich predpokladanú hodnotu zákazky.

Uvedená príručka tvorí prílohu tohto metodického výkladu. Je v kompetencii každého RO posúdiť s ohľadom na svoju doterajšiu prax, skúsenosti a špecifiká, v akej miere prenesie postupy, návrhy a odporúčania uvedené v tomto dokumente do svojej riadiacej dokumentácie a do pravidiel záväzných pre prijímateľov (napr. v rámci príručky pre prijímateľa/žiadateľa). Pri definovaní primeranej miery v akej RO definuje požiadavky a rozsah overovania konfliktu záujmov, by mal RO vychádzať najmä zo svojho hodnotenia rizík, z doterajšej praxe a skúseností RO a z hodnoty VO. Pre zlepšenie orientácie v oblasti identifikovania konfliktu záujmov je ale odporúčané minimálne oboznámiť všetkých zamestnancov vykonávajúcich kontrolu VO so zoznamom červených identifikátorov („red flags“), ktoré môžu pomôcť pri rozoznávaní situácií, v ktorých dochádza ku konfliktu záujmov. RO sa odporúča aby od prijímateľa v rámci predkladania dokumentácie k VO požadovali predloženie čestného vyhlásenia o vylúčení konfliktu záujmov s upozornením, že v prípade jeho preukázania v budúcnosti bude na predmetné VO určená finančná oprava vo výške 100 %.

V prípade, že RO bude úradným orgánom podľa kap. 2 ods. 4 tohto metodického pokynu, je pre prípadné uplatnenie finančnej opravy potrebné konflikt záujmov nielen identifikovať ale ho aj preukázať, t.j. dostatočne zdôvodniť ako mohol identifikovaný konflikt záujmov ovplyvniť priebeh a výsledok verejného obstarávania. Viacero rizikových indikátorov uvádzaných v Príručke EK poukazuje nielen na prítomnosť konfliktu záujmov, ale aj na jeho reálny vplyv na priebeh a výsledok VO. Medzi takéto prejavy v dokumentácii VO možno zaradiť napr. určenie diskriminačných alebo neoprávnených podmienok účasti, súťažných podmienok alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk zjavne zvýhodňujúcich uchádzača/záujemcu identifikovaného v konflikte záujmov (ktorý na ich základe získal predmetnú zákazku); špecifikácia predmetu zákazky je „šitá na mieru“ ponuke uchádzača v konflikte záujmov; úspešná ponuka uchádzača v konflikte záujmov nespĺňa stanovené požiadavky avšak komisia na vyhodnotenie ponúk (resp. člen komisie v konflikte záujmov) uvedenú skutočnosť nezohľadnila; komisia na vyhodnotenie ponúk bezdôvodne alebo nezákonne vylúčila ponuku/y uchádzačov a tým zvýhodnila uchádzača v konflikte záujmov; člen komisie v konflikte záujmov svojím pričinením (napr. v rámci pridelovania bodov pri hodnotení ponuky) zaistí úspech ponuky uchádzača s ktorým je v konflikte záujmov a pod. Z uvedeného je teda zrejmé, že RO pri preukazovaní konfliktu záujmov identifikuje najmä porušenia ZVO, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO a ktoré súvisia s postavením zainteresovanej osoby. Pokiaľ RO v osobitých prípadoch nemá kompetencie na preukázanie konfliktu záujmov (napr. v rámci vyšetrovania) a je

indikované možné spáchanie trestného činu, obráti sa v takomto prípade na orgány činné v trestnom konaní.

Pre zlepšenie orientácie pre oblasť konfliktu záujmov je nižšie uvedený zoznam rozhodnutí Európskeho súdneho dvora týkajúcich sa tejto problematiky :

- 1) spojené veci C-21/03 a C-34/03 Fabricom SA
- 2) C-213/07 Michaniki AE
- 3) T-160/03 AFCon
- 4) T-195/05 Deloitte
- 5) T – 277/97 Ismeri Europa Srl
- 6) C-315/99 Ismeri Europa Srl

Zároveň sa RO odporúča, aby si vypracoval prehľad vzorových situácií možného konfliktu záujmov na základe ktorého bude postupovať pri kontrole verejného obstarávania, pričom pri definovaní týchto situácií bude vychádzať najmä z tohto metodického výkladu, príručky EK a zo skúseností s doterajšou implementáciou operačného programu.

Ako nezáväzný príklad takéhoto prehľadu uvádzame nasledovnú tabuľku, pričom RO je oprávnené upraviť si formy prepojenosti aj prejavy v dokumentácii k VO podľa svojich potrieb a skúseností (napr. zistení z auditov EK/EDA):

0

	Forma prepojenosti ⁴	Prejav v dokumentácii k verejnému obstarávaniu
a)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň členom štatutárneho orgánu obstarávateľa	Rovnaké meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, miesto podnikania/sídlo posudzovaných subjektov – všetky atribúty nasvedčujú tomu, že ide o totožnú osobu v rôznych funkciách
b)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je rodinný príslušník alebo príbuzný člena ⁵ štatutárneho orgánu obstarávateľa	rovnaké priezvisko, príp. bydlisko/sídlo subjektov
c)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je obchodný partner člena štatutárneho orgánu obstarávateľa (napr. spolukonatelia/členovia štatutárneho orgánu majú majetkové prepojenie v tretej firme, spolumajitelia tretej firmy - súčasní alebo bývalí)	skúmateľné na webstránke www.foaf.sk , príp. OR SR a ŽR SR a verejné registre rôznych organizácií
d)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň zamestnancom obstarávateľa alebo pre neho pracuje na základe živnostenského oprávnenia.	Z dokumentácie k verejnému obstarávaniu nezistiteľné, ale často zistiteľné z dokumentácie projektu. Tieto osoby uchádzačov často pracujú na projektovom manažmente a vystupujú v rozpočte projektu, pracovných výkazoch, pracovných zmluvách k projektu, atď.
e)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň členom osoby podľa § 7 zákona o verejnom obstarávaní (napr. občianskeho združenia).	Z dokumentácie k verejnému obstarávaniu nezistiteľné, ale často zistiteľné z dokumentácie projektu. Tieto osoby uchádzačov často vystupujú v stanovách, zápisniciach z valných zhromaždení, pracujú na projektovom manažmente na dohodu o vykonaní práce, atď.
f)	Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je blízkou osobou ⁶ člena štatutárneho orgánu	- rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov, alebo

⁴ Nezáväzný príklad prehľadu vzorových situácií možného konfliktu záujmov sa primerane vzťahuje aj na vzťah medzi obstarávateľom a subdodávateľom, ak je obstarávateľovi subdodávateľ známy

⁵ Na účely definovania rodinného príslušníka alebo príbuzného sa použije § 117 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, t.j. je ním príbuzný v priamom rade, ako aj príbuzný v pobočnom rade

	obstarávateľa	<ul style="list-style-type: none"> - náhodne identifikované príznaky - z dokumentácie VO alebo projektu zistiteľné iba náhodne, alebo - nepriame dôkazy o neracionálnom správaní obstarávateľa;
g)	Spolupráca člena štatutárneho orgánu/zamestnanca úspešného uchádzača s predstaviteľmi obstarávateľa na iných projektoch	náhodne identifikované príznaky z verejných a neverejných zdrojov (napr. IT monitorovací systém fondov - ITMS)
h)	Spolupráca člena štatutárneho orgánu/zamestnanca obstarávateľa s budúcim úspešným uchádzačom v etape prípravy verejného obstarávania	opis predmetu zákazky tvoriaci súčasť súťažných podkladov alebo podpornú dokumentáciu k verejnému obstarávaniu (napr. štúdiu uskutočniteľnosti) vypracoval budúci úspešný uchádzač
i)	Akákoľvek indícia o konflikte záujmov člena hodnotiacej komisie alebo člena štatutárneho orgánu obstarávateľa (napr. z dôvodu, že takáto osoba má obchodný podiel v spoločnostiach, ktoré dávajú ponuku). Spoločenské alebo osobné kontakty (blízka osoba ⁵) medzi osobami úspešného uchádzača a obstarávateľa.	<ul style="list-style-type: none"> - životopis jedného z členov hodnotiacej komisie indikuje predchádzajúce zamestnanie v jednej zo spoločností, ktoré sa zúčastňujú VO, alebo - spoločnosť, ktorá sa uchádza o účasť vo VO bola vytvorená tesne pred vyhlásením VO, resp. bol upravený predmet jej podnikania, alebo - rovnaká adresa sídla obstarávateľa a uchádzača.

⁶ § 116 a 117 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov